

Βρυξέλλες, 25 Μαΐου 2022
(OR. fr, en)

9242/22

LIMITE

EDUC 155
ENV 446
CLIMA 215
SOC 273
SUSTDEV 97
JEUN 52
RECH 254

Διοργανικός φάκελος:
2022/0004(NLE)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης: Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα: Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τη μάθηση για την
περιβαλλοντική βιωσιμότητα
- Έγκριση

1. Η Επιτροπή Παιδείας εξέτασε την ανωτέρω πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σε επιμέρους συνεδριάσεις. Το κείμενο συγκεντρώνει πλέον τη σύμφωνη γνώμη όλων των αντιπροσωπιών.
2. Καλείται συνεπώς η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να επιβεβαιώσει τη συμφωνία της Επιτροπής Παιδείας επί του συνημμένου κειμένου και να το υποβάλει στο Συμβούλιο προς έγκριση και εν συνεχεία δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόταση

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Σε ολόκληρη την Ένωση, πολλά κράτη μέλη έχουν σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο στην εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων μάθησης για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης και την προώθηση της μάθησης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, ωστόσο, είναι αναγκαίο να συνεχιστούν και να ενταθούν οι σχετικές προσπάθειες. Η πολιτική και η πρακτική για αυτό το είδος μάθησης θα πρέπει να τονωθούν και να υποστηριχτούν περαιτέρω. Είναι αναγκαίο να αναγνωριστεί η ανάγκη για διασυνδεδεμένη μάθηση που θα διαπερνά τον περιβαλλοντικό, τον οικονομικό και τον κοινωνικό πυλώνα της βιώσιμης ανάπτυξης, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον περιβαλλοντικό πυλώνα.

2. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹, η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030², η στρατηγική της Εκπαιδευτικής, Επιστημονικής και Επιμορφωτικής Οργάνωσης των Ηνωμένων Εθνών (ΟΥΝΕΣΚΟ) σχετικά με την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030 και οι σχετικές εργασίες της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη των Ηνωμένων Εθνών (ΟΕΕ/ΗΕ)³ αναδεικνύουν τον καίριο ρόλο των σχολείων, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άλλων ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη συνεργασία με εκπαιδευόμενους, γονείς, εκπαιδευτές⁴ και την ευρύτερη κοινότητα σχετικά με τις αλλαγές που απαιτούνται για μια επιτυχημένη, δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς πράσινη μετάβαση. Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του με τίτλο «Βιοποικιλότητα - η ανάγκη για επείγουσα δράση»⁵, τόνισε ότι η επένδυση στην εκπαίδευση, μεταξύ άλλων τομέων, είναι καίριας σημασίας για τη συλλογή των βέλτιστων δεδομένων και την εξεύρεση των βέλτιστων λύσεων εν προκειμένω. Η στρατηγική της ΕΕ για τη νεολαία προσδιορίζει ως στόχο μια βιώσιμη πράσινη Ευρώπη και ζητεί από όλους τους νέους να είναι περιβαλλοντικά ενεργοί και μορφωμένοι.
3. Η μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη στηρίζει τους εκπαιδευόμενους όλων των ηλικιών να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που είναι απαραίτητες για να ζήσουν με πιο βιώσιμο τρόπο, να αλλάξουν τα πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής, να υιοθετήσουν έναν πιο υγιεινό τρόπο ζωής και να συμβάλουν, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, σε μια πιο βιώσιμη οικονομία και κοινωνία. Συμβάλλει επίσης στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων που απαιτούνται ολοένα και περισσότερο στην αγορά εργασίας. Προωθεί την κατανόηση των διασυνδεδεμένων παγκόσμιων προκλήσεων που αντιμετωπίζουμε, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής κρίσης, της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και της απώλειας βιοποικιλότητας, που έχουν όλες περιβαλλοντικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές διαστάσεις.

¹ COM(2019) 640 final.

² COM(2020) 380 final.

³ Συμπεριλαμβανομένου του νέου πλαισίου για την εφαρμογή της στρατηγικής της ΟΕΕ/ΗΕ για την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη από το 2021 έως το 2030.

⁴ Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης, ο όρος «παιδαγωγός» περιλαμβάνει εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές, εργαζομένους στον τομέα της νεολαίας, εκπαιδευτές εκπαιδευτικών και όλους τους επαγγελματίες στην τυπική, μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση.

⁵ 12210/20.

4. Με βάση τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, ιδίως τον στόχο 4.7, καλούνται όλοι οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν μέχρι το 2030 τις γνώσεις και τις δεξιότητες που χρειάζονται για να προαγάγουν τη βιώσιμη ανάπτυξη, μεταξύ άλλων μέσω της εκπαίδευσης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τους βιώσιμους τρόπους ζωής, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα των φύλων, την προώθηση ενός πνεύματος ειρήνης και μη-βίας, την έννοια του πολίτη του κόσμου και την εκτίμηση της πολιτιστικής ποικιλομορφίας και της συμβολής του πολιτισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη⁶.
5. Η ανακοίνωση για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης⁷, ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων⁸, το στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)⁹ και η ανακοίνωση σχετικά με έναν νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας για την έρευνα και την καινοτομία¹⁰ απαιτούν οι πολιτικές και οι επενδύσεις για την εκπαίδευση και την κατάρτιση να προσανατολιστούν στην χωρίς αποκλεισμούς πράσινη και ψηφιακή μετάβαση με σκοπό τη μελλοντική ανθεκτικότητα και ευημερία.
6. Οι βασικές ικανότητες, όπως ορίζονται στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς σχετικά με τις βασικές ικανότητες για τη δια βίου μάθηση¹¹, στοχεύουν στην υποστήριξη των πολιτών σε όλη την Ευρώπη ώστε να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που απαιτούνται για την προσωπική τους ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την απασχολησιμότητα, την κοινωνική ένταξη, έναν βιώσιμο τρόπο ζωής, την επιτυχή ζωή σε ειρηνικές κοινωνίες, τη διαχείριση της ζωής με συναίσθηση των επιπτώσεων στην υγεία και την ενεργό συμμετοχή στα κοινά σε καιρούς ραγδαίας και βαθιάς αλλαγής.
7. Με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων¹² ανακοινώθηκε η στήριξη για την ανάπτυξη ενός πυρήνα πράσινων δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας, με στόχο τη δημιουργία μιας γενιάς επαγγελματιών ευαισθητοποιημένων στα περιβαλλοντικά θέματα και πράσινων οικονομικών παραγόντων, ενσωματώνοντας τα περιβαλλοντικά και κλιματικά ζητήματα στη γενική εκπαίδευση, στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και στην έρευνα. Η Ευρώπη χρειάζεται εξαιρετικά ικανούς επαγγελματίες, προκειμένου να στηρίξει την πράσινη μετάβαση και να γίνει παγκόσμια ηγετική δύναμη στις βιώσιμες τεχνολογίες.

⁶ UNESCO, *Education for sustainable development: a roadmap (Εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη: Χάρτης πορείας)*, 2020.

⁷ COM(2020) 625 final.

⁸ EE C 428 της 13.12.2017, σ. 10.

⁹ EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

¹⁰ COM(2020) 628 final.

¹¹ Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2018, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της δια βίου μάθησης, EE C 189 της 4.6.2018, σ. 1.

¹² COM(2020) 274 final.

8. Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα¹³ καθώς και η δήλωση του Osnabrück αναγνωρίζουν τον τομέα της EEK ως βασικό για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση.
9. Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα καλεί τα άτομα, τις κοινότητες και τους οργανισμούς να συμμετάσχουν στη δράση για το κλίμα και στην οικοδόμηση μιας πιο πράσινης Ευρώπης, προσφέροντας ευκαιρίες μάθησης σχετικά με την κλιματική αλλαγή, καθώς και ευκαιρίες ανάπτυξης και υλοποίησης λύσεων και επαφής με άλλους, προκειμένου να πολλαπλασιαστεί ο αντίκτυπος των εν λόγω λύσεων. Ο συνασπισμός «Εκπαίδευση για το Κλίμα» αποσκοπεί να δημιουργήσει μια κοινότητα υπό την καθοδήγηση σπουδαστών και εκπαιδευτικών, από κοινού με τα σχολεία και τα δίκτυά τους και άλλους εκπαιδευτικούς φορείς, να αντλήσει γνώση από όσο το δυνατό περισσότερες σχετικές εμπειρίες, και να γεφυρώσει τον κατακερματισμό μεταξύ τομέων, πεδίων και ανθρώπων της εκπαίδευσης.
10. Το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση¹⁴ παρέχει ένα όραμα για υψηλής ποιότητας, συμπεριληπτική και προσβάσιμη ευρωπαϊκή ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση και υπογραμμίζει τη σημασία των ψηφιακών τεχνολογιών ως ισχυρών παραγόντων προώθησης της πράσινης μετάβασης, ενώ, παράλληλα, διευκολύνει τη μετάβαση προς μια βιώσιμη συμπεριφορά τόσο στην ανάπτυξη όσο και στη χρήση των ψηφιακών προϊόντων.
11. Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους φέρνει μια πολιτιστική και δημιουργική διάσταση στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, με στόχο να καταδείξει πώς η βιώσιμη καινοτομία προσφέρει απτές, θετικές αλλαγές στην καθημερινή μας ζωή, μεταξύ άλλων στα σχολικά κτίρια και σε άλλα μαθησιακά περιβάλλοντα.

¹³ EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1.

¹⁴ COM(2020) 624 final.

12. Η ΟΥΝΕΣΚΟ, μέσα από το πρόγραμμά της «Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη», καταβάλλει προσπάθειες να δώσει στην εκπαίδευση και την κατάρτιση πιο κεντρικό και ορατό ρόλο στο πλαίσιο της διεθνούς αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης και να επιτύχει αποτελέσματα σε όλους τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, ιδίως τον στόχο 4.7 σχετικά με την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Δυνάμει της σύμβασης-πλασίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και της συμφωνίας του Παρισιού, τα μέρη δεσμεύονται να συνεργάζονται για την κλιματική αλλαγή στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλες τις διαστάσεις, ιδίως στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την ενημέρωση του κοινού, τη συμμετοχή και την πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες σχετικά με την κλιματική αλλαγή, καθώς και να προωθούν τα ανωτέρω.
13. Παρατηρείται αυξανόμενη ευαισθητοποίηση και επιθυμία των νέων να ασχοληθούν με ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης, ιδίως με περιβαλλοντικά και κλιματικά ζητήματα. Τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου που δημοσιεύθηκε τον Μάιο του 2022 δείχνουν ότι οι νέοι στην ΕΕ θεωρούν ότι η «προστασία του περιβάλλοντος και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής» είναι μία από τις βασικές προτεραιότητες στις οποίες θα πρέπει να επικεντρωθεί το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας (2022). Δεδομένα του ΟΟΣΑ¹⁵ από το 2018 ήδη έδειξαν ότι οι δεκαπεντάχρονοι είναι ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι απέναντι στην κλιματική αλλαγή και την περιβαλλοντική κρίση και στην ανάγκη αντιμετώπισής τους. Ωστόσο, τα ίδια δεδομένα του ΟΟΣΑ δείχνουν ότι πολύ λιγότεροι σπουδαστές έχουν το αίσθημα αυτενέργειας ώστε να συμβάλουν ουσιαστικά. Η έκταση της κλιματικής και της περιβαλλοντικής κρίσης μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα οι εκπαιδευόμενοι να νιώθουν απεγνωσμένοι και καταπονημένοι, κάτι το οποίο επιδεινώνεται από ανακριβείς πληροφορίες και παραπληροφόρηση.
14. Είναι πολύ σημαντικό τα συστήματα και τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να ανταποκρίνονται στην όλο και πιο δυνατή φωνή των νέων σχετικά με τις κρίσεις του κλίματος και της βιοποικιλότητας και να εμπλέκουν τους νέους στον σχεδιασμό λύσεων που σχετίζονται με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη και στην ανάληψη δράσης για ένα βιώσιμο μέλλον. Το Ευρωπαϊκό Έτος Νεολαίας 2022 διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην περαιτέρω τόνωση της συμμετοχής των νέων.

¹⁵ ΟΟΣΑ (2020), Are Students Ready to Thrive in an Interconnected World? (Είναι οι σπουδαστές έτοιμοι να προοδεύσουν σε έναν διασυνδεδεμένο κόσμο;) PISA 2018, τόμος VI.

15. Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε τους στενούς δεσμούς μας με τη φύση και έδωσε ανανεωμένη έμφαση στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αντλήθηκαν διδάγματα σχετικά με τις νέες δυνατότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων των προσεγγίσεων μικτής μάθησης σε διάφορα περιβάλλοντα (και μέσω του διαδικτύου), τη συμμετοχή και την αυτονομία των εκπαιδευόμενων και τους δεσμούς μεταξύ της τυπικής εκπαίδευσης και της ευρύτερης κοινότητας. Η πανδημία αύξησε επίσης τη μακροχρόνια ανησυχία για τη σωματική, ψυχική και συναισθηματική ευεξία των παιδιών, των νέων και των ενηλίκων.
16. Μεμονωμένα κέντρα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, σχολεία, ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικοί οργανισμοί, πάροχοι ΕΕΚ και τοπικές κοινότητες αποκτούν ολοένα και πιο ενεργό ρόλο όσον αφορά την κλιματική κρίση και την κρίση βιοποικιλότητας. Ωστόσο, η βιωσιμότητα δεν αποτελεί ακόμη συστημικό στοιχείο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην ΕΕ.
17. Σε πολλές χώρες, η μάθηση για τη βιωσιμότητα και άλλες εξίσου ουσιαστικές έννοιες, όπως η εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και η εκπαίδευση για την έννοια του πολίτη του κόσμου, έχουν ενσωματωθεί στις πολιτικές, τις στρατηγικές και τα προγράμματα σπουδών. Ωστόσο, οι εκπαιδευτές χρειάζονται περαιτέρω στοχευμένη στήριξη, εμπειρογνωμοσύνη και ευκαιρίες κατάρτισης για να ενσωματώσουν τις αρχές της πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης ανάπτυξης στις πρακτικές διδασκαλίας και κατάρτισης που εφαρμόζουν. Συχνά αισθάνονται ότι δεν διαθέτουν επαρκή εφόδια για να αντιμετωπίσουν την οικολογική ανησυχία και την οικολογική απαισιοδοξία και να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να ασχοληθούν με τα κλιματικά και περιβαλλοντικά ζητήματα με θετικό τρόπο.
18. Δεν συναντώνται ακόμη σε επαρκή βαθμό προσεγγίσεις βιωσιμότητας που να αγγίζουν το σύνολο ενός ιδρύματος οι οποίες να ενσωματώνουν όλους τους τομείς δραστηριότητας. Τέτοιες προσεγγίσεις μπορούν να περιλαμβάνουν τη διδασκαλία και τη μάθηση· τη διακυβέρνηση· την έρευνα και την καινοτομία· και υποδομές, εγκαταστάσεις και λειτουργίες, και θα πρέπει να εμπλέκουν εκπαιδευόμενους, προσωπικό, γονείς και την τοπική και ευρύτερη κοινότητα.

19. Πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω οι δυνατότητες και οι ευκαιρίες συμπλήρωσης και ενίσχυσης άλλων θεματολογίων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η διδασκαλία και η μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη μπορούν να υποστηρίξουν πλήρως πολιτικές και προγράμματα για την υγεία, την ευεξία και την ένταξη· την ενεργό συμμετοχή στα κοινά ως πολίτες του κόσμου· την αλληλεγγύη· τη μάθηση με επίκεντρο τον σπουδαστή· την έρευνα και την καινοτομία· και τον ψηφιακό μετασχηματισμό, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης¹⁶.
20. Η συστηματική ενσωμάτωση της διάστασης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε άλλες πολιτικές που σχετίζονται με την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε μια δια βίου αντίληψη μπορεί να στηρίξει την εφαρμογή των εν λόγω πολιτικών. Μπορεί επίσης να συνδέσει διάφορους τομείς της κοινωνίας και της οικονομίας και να ενσωματώσει αποτελεσματικά τη βιωσιμότητα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση.
21. Η παρούσα σύσταση σέβεται πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Αναγνωρίζει ότι το επίπεδο αυτονομίας των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ποικίλλει σημαντικά από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα ιδρύματα εκπαίδευσης εκπαιδευτικών, καθώς και οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές, διαθέτουν μεγάλο βαθμό αυτονομίας. Η σύσταση θα εφαρμοστεί σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

¹⁶ Το Διεθνές Κέντρο Ερευνών για την Τεχνητή Νοημοσύνη (IRCAI), υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ, είναι το πρώτο παγκόσμιο κέντρο που περιλαμβάνει στις δραστηριότητές του την τεχνητή νοημοσύνη, την εκπαίδευση και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

ΣΥΝΙΣΤΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, με πλήρη σεβασμό των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, και αναγνωρίζοντας τους διαφορετικούς βαθμούς αυτονομίας των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ανάλογα με τις εθνικές συνθήκες,

1. Να εντείνουν και να ενισχύσουν τις προσπάθειες υποστήριξης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης να αναλάβουν δράση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, ώστε εκπαιδευόμενοι κάθε ηλικίας και από κάθε υπόβαθρο να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας, ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση σχετικά με τη βιωσιμότητα, την κλιματική αλλαγή, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιοποικιλότητα, με τη δέουσα προσοχή στις περιβαλλοντικές, τις κοινωνικές και τις οικονομικές πτυχές.
2. Να καθιερώσουν τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη ως έναν από τους τομείς προτεραιότητας στις πολιτικές και τα προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, προκειμένου να στηρίξουν και να δώσουν τη δυνατότητα στον τομέα να συμβάλει σε ένα βιώσιμο μέλλον, βασιζόμενος σε μια ολιστική κατανόηση της εκπαίδευσης. Να εφαρμόσουν και να αναπτύξουν περαιτέρω ολοκληρωμένες και συνεργατικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη διδασκαλία και τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών στο σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και ενδιαφερόμενων μερών από άλλους σχετικούς τομείς.
3. Να παράσχουν μεγάλο εύρος ευκαιριών μάθησης σε τυπικά, μη τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα, ώστε άτομα κάθε ηλικίας να μπορούν να προετοιμαστούν για την πράσινη μετάβαση και να συμβάλουν ενεργά σε αυτή, και να αναλάβουν δράση για μια περιβαλλοντικά ορθή, βιώσιμη, κυκλική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία και δίκαιες, συμπεριληπτικές και ειρηνικές κοινωνίες.
4. Να εξετάσουν τα ακόλουθα μέτρα σε επίπεδο συστήματος:
 - α. Να ευθυγραμμίσουν, σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, στρατηγικές και σχέδια στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με τα προγράμματα σπουδών και την αξιολόγηση και την αρχική κατάρτιση και τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτών. Να υποστηρίξουν την εφαρμογή εθνικών και άλλων στρατηγικών και πολιτικών, μεταξύ άλλων για συναφείς έννοιες όπως η εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, μέσα από μηχανισμούς επακόλουθων ενεργειών και παρακολούθησης.

- β. Να επενδύσουν, όπου ενδείκνυται, παρέχοντας σχετική κατάρτιση, σε πράσινο και βιώσιμο εξοπλισμό, πόρους και υποδομές (κτίρια, χώρους και τεχνολογία) για τη μάθηση, την κοινωνικοποίηση και την αναψυχή, ώστε να διασφαλίσουν υγιή, ασφαλή, συμπεριληπτικά, δημιουργικά και ανθεκτικά μαθησιακά περιβάλλοντα.
- γ. Να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τα οφέλη και τις ευκαιρίες της μάθησης για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, και να στηρίξουν τα ιδρύματα τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, ώστε τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής, της προστασίας του περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και της βιωσιμότητας να έχουν νόημα στην καθημερινή ζωή των εκπαιδευομένων τους και να καλλιεργηθεί μια νοοτροπία βιωσιμότητας.
- δ. Να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τη στάση των εκπαιδευομένων κάθε ηλικίας ώστε να ζουν με πιο βιώσιμο τρόπο, να προωθήσουν βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης και παραγωγής, να υιοθετούν πιο υγιεινούς και πιο φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους ζωής και να συμβάλουν μεμονωμένα και συλλογικά στον μετασχηματισμό των κοινωνιών μας.
- ε. Να στηρίξουν και να ενισχύσουν τη διδασκαλία και τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη με την παροχή υποδομών, ψηφιακών εργαλείων και πόρων και τη στήριξη των ψηφιακών ικανοτήτων των παιδαγωγών.

- στ. Να συμπεριλάβουν όλους τους εκπαιδευόμενους με ουσιαστικούς και συντονισμένους τρόπους, ώστε αυτοί να προτείνουν και να δημιουργήσουν από κοινού προσεγγίσεις για το τι, πώς και πού μαθαίνουν για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη. Να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή εκπαιδευόμενων από κάθε υπόβαθρο, συμπεριλαμβανομένων όσων έχουν λιγότερες ευκαιρίες, με ισόρροπη συμμετοχή των φύλων. Να ενδυναμώσουν όλους τους εκπαιδευόμενους ώστε να συμμετέχουν και να συνεργάζονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο επίπεδο του ιδρύματός τους, καθώς και στις τοπικές και ευρύτερες κοινότητές τους.
- ζ. Να αναπτύξουν και να στηρίξουν, σε στενή συνεργασία με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς, προγράμματα σπουδών και σχετικά πλαίσια, παρέχοντας στους εκπαιδευόμενους τον χρόνο και τον χώρο για να αναπτύξουν ικανότητες βιωσιμότητας¹⁷ από μικρή ηλικία. Η διαγενεακή μάθηση και τα τοπικά παραδείγματα, προβλήματα και αποκρίσεις μπορούν να καταστήσουν τα προγράμματα σπουδών πιο συναφή για τους εκπαιδευόμενους, καταδεικνύοντας ότι η κλιματική αλλαγή, η βιοποικιλότητα, η προστασία του περιβάλλοντος και η βιωσιμότητα έχουν τοπικό και πρακτικό χαρακτήρα.
- η. Να στηρίξουν τη συνεργασία και τη δικτύωση σχετικά με τη βιωσιμότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβάνοντας, για παράδειγμα, τοπικές αρχές, οργανώσεις νεολαίας και εργασίας στον τομέα της νεολαίας, κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, κέντρα παγκόσμιας μάθησης, δάση, πάρκα, αγροκτήματα, μουσεία, βιβλιοθήκες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, έρευνα, οργανώσεις καταναλωτών και επιχειρήσεις, ενισχύοντας έτσι τους δεσμούς μεταξύ τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.
- θ. Να στηρίξουν την κλιμάκωση ορθών πρακτικών και παιδαγωγικής έρευνας σχετικά με τη διδασκαλία και τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τύπους εκπαίδευσης και κατάρτισης.

¹⁷ Η έννοια των «ικανοτήτων βιωσιμότητας», όπως περιγράφεται στο GreenComp, το ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων βιωσιμότητας, καλύπτει τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που χρειάζονται οι εκπαιδευόμενοι όλων των ηλικιών για να ζουν, να εργάζονται και να ενεργούν με βιώσιμο τρόπο (συμπεριλαμβανομένης της κριτικής σκέψης, της συστημικής σκέψης και της σύνδεσης με τη φύση). Οι «πράσινες δεξιότητες» σχετίζονται με τις επαγγελματικές δεξιότητες που απαιτούνται από όλους τους τομείς και σε όλα τα επίπεδα στην αγορά εργασίας για την πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας νέων πράσινων θέσεων εργασίας.

5. Να υποστηρίξουν περαιτέρω τους εκπαιδευόμενους, εξετάζοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- α. Να προσφέρουν στους εκπαιδευόμενους, από τα χρόνια της προσχολικής εκπαίδευσης, ευκαιρίες να κατανοήσουν, να ασχοληθούν και να εκτιμήσουν τον φυσικό κόσμο και τη βιοποικιλότητά του, να καλλιεργήσουν ένα αίσθημα περιέργειας και φιλομάθειας και να μάθουν να δρουν για τη βιωσιμότητα, ατομικά και συλλογικά.
 - β. Να ενισχύσουν, μεταξύ άλλων μέσω χρηματοδοτικής στήριξης, σύμφωνα με τα εθνικά προγράμματα χρηματοδοτικής στήριξης, τη δια βίου μάθηση υψηλής ποιότητας για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων της πρακτικής άσκησης, της μαθητείας, του εθελοντισμού, των εξωσχολικών δραστηριοτήτων, της εργασίας στον τομέα της νεολαίας και άλλων μορφών τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης και των δεσμών μεταξύ τους. Να ενθαρρύνουν και να αναγνωρίσουν εν προκειμένω τις δράσεις και τα προγράμματα για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.
 - γ. Να διευκολύνουν μεθόδους και προσεγγίσεις μάθησης που είναι συνεργατικές, εμπειρικές, πρακτικώς προσανατολισμένες και συναφείς με τα τοπικά πλαίσια και τις παραδόσεις και υποστηρίζουν διεπιστημονικές και διαθεματικές δραστηριότητες. Για παράδειγμα, να δίνουν στους εκπαιδευόμενους πρακτικές ευκαιρίες παρατήρησης και φροντίδας της φύσης και εξοικονόμησης πόρων, επισκευής, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, βοηθώντας τους με αυτόν τον τρόπο να κατανοήσουν τη σημασία του βιώσιμου τρόπου ζωής και της κυκλικής οικονομίας.
 - δ. Να παράσχουν τεκμηριωμένες και προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με την κλιματική και περιβαλλοντική κρίση και την κρίση βιοποικιλότητας, καθώς και τις αιτίες τους, όπως συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης του Aarhus¹⁸.
 - ε. Να αναπτύξουν δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και συνεργασίας: να προωθήσουν την κριτική σκέψη, τις δεξιότητες γραμματισμού περί των μέσων επικοινωνίας και τη συστημική σκέψη και να στηρίξουν τη θετική δράση, συμπεριλαμβανομένου του εθελοντισμού, για την αντιμετώπιση και τη μείωση του φόβου και της αποθάρρυνσης που ενδέχεται να βιώνουν οι εκπαιδευόμενοι απέναντι σε κρίσεις πλανητικής κλίμακας.

¹⁸ Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα.

6. Να υποστηρίξουν περαιτέρω τους εκπαιδευτές στη διευκόλυνση της μάθησης για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, εξετάζοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- α. Να αναγνωρίσουν ότι όλοι οι εκπαιδευτές, ανεξάρτητα από το επιστημονικό τους υπόβαθρο ή τον εκπαιδευτικό τομέα τους, είναι εκπαιδευτές στη βιωσιμότητα οι οποίοι πρέπει να υποστηρίξουν τους εκπαιδευόμενούς τους στην προετοιμασία για την πράσινη μετάβαση. Να τους δώσουν τη δυνατότητα να ευαισθητοποιούν τους εκπαιδευόμενους σχετικά με τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Να συμπεριλαμβάνουν, να συμβουλεύονται και να υποστηρίζουν τους εκπαιδευτές στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και λοιπών προγραμμάτων καθώς και σε άλλες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις αναφορικά με την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη καθώς και στον σχεδιασμό κατάλληλης επαγγελματικής ανάπτυξης.
 - β. Να στηρίζουν την ενσωμάτωση της πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης ανάπτυξης στα προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών και εκπαιδευτών· σε προγράμματα συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης· και στα επαγγελματικά πρότυπα και πλαίσια των εκπαιδευτικών, προκειμένου να υποστηρίξουν την ανάπτυξη ικανοτήτων των εκπαιδευτών όσον αφορά τη βιωσιμότητα.
 - γ. Να στηρίζουν προγράμματα καθοδήγησης και επαγγελματικής εξέλιξης σε επίπεδο ιδρυμάτων. Να στηρίζουν τους εκπαιδευτές ώστε να χρησιμοποιούν ψηφιακά εργαλεία και τεχνολογίες στα καθήκοντά τους με σκοπό τον εμπλουτισμό της διδασκαλίας και της μάθησης για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

- δ. Να αναπτύξουν περαιτέρω και να εξερευνήσουν ευκαιρίες και κίνητρα ώστε οι εκπαιδευτές να συμμετέχουν σε προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης όσον αφορά τη βιωσιμότητα, για παράδειγμα συνδέοντάς τα με την πρόοδο και την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας τους και δημιουργώντας ρόλους για τους εκπαιδευτικούς όπως αυτός του συντονιστή βιωσιμότητας.
- ε. Να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτικούς, μεταξύ άλλων δίνοντας τον απαραίτητο χρόνο και χώρο, ώστε να υιοθετήσουν παιδαγωγικές μεθόδους οι οποίες ενισχύουν τη διδασκαλία και τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη με διεπιστημονικό τρόπο και αναπτύσσουν τις κοινωνικοσυναισθηματικές πτυχές της μάθησης, ώστε όλοι οι εκπαιδευόμενοι να μπορούν να γίνουν παράγοντες αλλαγής και να μάθουν να σκέφτονται και να δρουν, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, τόσο σε τοπικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, για έναν πιο βιώσιμο κόσμο.

- στ. Να ενθαρρύνουν και να δώσουν τη δυνατότητα, κατά περίπτωση, για μετασχηματιστική και διεπιστημονική διδασκαλία και μάθηση με τη χρήση τόσο παραδοσιακών όσο και καινοτόμων προσεγγίσεων μάθησης, συμπεριλαμβανομένων της πρακτικής μάθησης, της προσέγγισης STEAM¹⁹, των μαραθώνιων ανάπτυξης εφαρμογών («hackathons»), της μάθησης μέσω κοινωνικού κινήματος και της παιχνιδιοποίησης.
- ζ. Να αναπτύξουν και να διαθέσουν πόρους για την υποστήριξη των εκπαιδευτών, μεταξύ άλλων σχετικά με την αξιολόγηση. Να υποστηρίξουν τους εκπαιδευτές στη χρήση παραδοσιακών και νέων εργαλείων και υλικού, ώστε να διδάξουν και να καταρτίσουν για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε διάφορα περιβάλλοντα εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, ψηφιακά και μη ψηφιακά. Να δώσουν πρόσβαση σε κέντρα εμπειρογνωσίας, συμπεριλαμβανομένων κέντρων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- η. Να ενθαρρύνουν την κοινότητα της έρευνας και της καινοτομίας να έρθει σε επαφή με τους παρόχους τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να υποστηρίξει τους εκπαιδευτικούς στον τομέα της πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης ανάπτυξης. Να υποστηρίξουν τη συμμετοχή σε διερευνητικά έργα και την έρευνα αναφορικά με την κατάσταση έκτακτης κλιματικής ανάγκης, την περιβαλλοντική κρίση και τη βιωσιμότητα.
7. Να συνεχίσουν τη στήριξη των ιδρυμάτων τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης για την αποτελεσματική ενσωμάτωση, κατά περίπτωση, της πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης ανάπτυξης σε όλες τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες τους, εξετάζοντας τα ακόλουθα μέτρα:
- α. Να ενθαρρύνουν και να διευκολύνουν αποτελεσματικές προσεγγίσεις βιωσιμότητας που αγγίζουν το σύνολο του ιδρύματος και συμπεριλαμβάνουν διδασκαλία και μάθηση· όραμα, σχεδιασμό και διακυβέρνηση· ενεργό συμμετοχή εκπαιδευομένων και προσωπικού· συμμετοχή των οικογενειών· διαχείριση κτιρίων και πόρων· συμπράξεις με την τοπική και την ευρύτερη κοινότητα· και έρευνα και καινοτομία. Να υποστηρίξουν τους ηγέτες της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη διαχείριση των οργανωτικών αλλαγών με ειδική επαγγελματική ανάπτυξη και καθοδήγηση για τον ρόλο τους.

¹⁹ Η προσέγγιση STEAM (φυσικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική, τέχνες και μαθηματικά) αξιοποιεί τη δημιουργική δυναμική της σύνδεσης της εκπαίδευσης STEM με τις τέχνες, τις ανθρωπιστικές και τις κοινωνικές επιστήμες.

- β. Να υποστηρίξουν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης ώστε να σχεδιάσουν, να παρακολουθήσουν και να αξιολογήσουν τις στρατηγικές τους για τη βιωσιμότητα ή/και να ενσωματώσουν τη βιωσιμότητα σε υφιστάμενες διαδικασίες και μέτρα (π.χ. προγράμματα σχολικής ανάπτυξης, δηλώσεις αποστολής και στρατηγικές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης). Να αναγνωρίσουν ότι πρόκειται για μακροπρόθεσμη διαδικασία η οποία απαιτεί μικρά μετρήσιμα βήματα που παρακολουθούνται και αξιολογούνται σε συνεχή βάση, μεταξύ άλλων μέσω της αυτοαξιολόγησης του ιδρύματος.
- γ. Σύμφωνα με τη θεσμική αυτονομία τους, να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν τα κέντρα προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας, τα σχολεία, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τους παρόχους ΕΕΚ, τα ιδρύματα εκπαίδευσης ενηλίκων και άλλους παρόχους εκπαίδευσης ώστε να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες οικολογικού σήματος που μπορούν να αποφέρουν περιβαλλοντικά, κοινωνικά, εκπαιδευτικά και οικονομικά οφέλη. Να παράσχουν υποστηρικτικές δομές για τα εν λόγω προγράμματα, π.χ. οργανισμούς ή φορείς που να υποστηρίζουν προσεγγίσεις που να αγγίζουν το σύνολο του ιδρύματος, καθώς και καθοδήγηση και δικτύωση, υποδείγματα και οδηγίες και οικονομική στήριξη.
- δ. Να εστιάσουν μέρος του εσωτερικού ή/και εξωτερικού ελέγχου και των μηχανισμών διασφάλισης ποιότητας των οργανισμών εκπαίδευσης και κατάρτισης στη βιωσιμότητα. Να αναγνωρίσουν την αποτελεσματική συμμετοχή των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με κατάλληλα μέσα, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, μηχανισμών χρηματοδότησης.
- ε. Να ενσωματώσουν περαιτέρω την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη σε προγράμματα, προγράμματα σπουδών, και ενότητες στον τομέα της ΕΕΚ και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (σύμφωνα με τη θεσμική αυτονομία και την ακαδημαϊκή ελευθερία), σε ευρύ φάσμα επιστημονικών κλάδων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρηματικών σπουδών, των κοινωνικών επιστημών, των παιδαγωγικών επιστημών, των ανθρωπιστικών επιστημών, των τεχνών, της αρχιτεκτονικής και της μηχανικής, του σχεδιασμού και της διαχείρισης χρήσεων γης. Να χρησιμοποιούν τους πόρους και το υλικό που έχουν αναπτύξει περιβαλλοντικές και εκπαιδευτικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλοι συναφείς φορείς.

- στ. Να υποστηρίξουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ιδρύματα ΕΕΚ και εκπαίδευσης ενηλίκων στην ανάπτυξη μικρών και εξατομικευμένων κύκλων μάθησης σχετικά με την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, που μπορούν να οδηγούν, μεταξύ άλλων, σε μικροδιαπιστευτήρια, με σκοπό την εμφάνιση, τη διεύρυνση και την επικαιροποίηση επαγγελματικών ικανοτήτων.
- ζ. Να προωθήσουν συμπράξεις με κάθε είδους κλάδους και παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων, φορέων τέχνης, αγροκτημάτων, ιδρυμάτων πολιτιστικής κληρονομιάς, αθλητισμού, νεολαίας, ερευνητικών ιδρυμάτων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, της βιομηχανίας εκπαιδευτικών πόρων (συμπεριλαμβανομένων της τεχνολογίας, των εκδόσεων και λοιπού εξοπλισμού προγραμμάτων σπουδών) και της εκπαιδευτικής έρευνας. Να στηρίξουν την ανάπτυξη εξωσχολικών, θερινών και άλλων προγραμμάτων, παρέχοντας παράλληλα στήριξη για πρακτική άσκηση, ενδεικτικά, σε εργαστήρια, επιχειρήσεις, ερευνητικά ιδρύματα και μη κυβερνητικές οργανώσεις.
- η. Να στηρίξουν προγράμματα που προωθούν τη βιωσιμότητα, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Να ενισχύσουν ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ΕΕΚ για τη δημιουργία ή την ενίσχυση κόμβων βιωσιμότητας που θα ενισχύουν την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, την κυκλική οικονομία και τη βιοποικιλότητα.
8. Κατά περίπτωση, να κινητοποιήσουν εθνικά και ενωσιακά κονδύλια για επενδύσεις σε υποδομές, κατάρτιση, εργαλεία και πόρους με σκοπό την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την πράσινη μετάβαση, ειδικότερα το πρόγραμμα Erasmus+, τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», το «Ορίζων Ευρώπη» και το InvestEU.
9. Να επενδύσουν στην παρακολούθηση, την έρευνα και την αξιολόγηση των προκλήσεων πολιτικής και του αντικτύπου αυτών των πρωτοβουλιών, προκειμένου να αξιοποιήσουν τα διδάγματα που αντλούνται και να τα χρησιμοποιήσουν ως βάση για τη χάραξη πολιτικής. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την εφαρμογή υφιστάμενων δεικτών και στόχων, μεταξύ άλλων και σε διεθνές επίπεδο.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΔΕΟΝΤΩΣ ΥΠΟΨΗ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΧΩΡΑ:

1. Να διευκολύνει τη συνεργασία και τη μάθηση από ομοτίμους μεταξύ κρατών μελών και ενδιαφερόμενων μερών αναφορικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω:
 - α. Του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)²⁰, όπου η εκπαίδευση και η κατάρτιση για την πράσινη μετάβαση αποτελεί βασικό τομέα προτεραιότητας.
 - β. Της διάδοσης και της ενθάρρυνσης της αξιοποίησης ευκαιριών προώθησης, υποστήριξης και διευκόλυνσης της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ, όπως για παράδειγμα το Erasmus+, το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, το LIFE, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» συμπεριλαμβανομένων των δράσεων Marie Skłodowska-Curie, το πρόγραμμα εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης για την ανάπτυξη και το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης.

²⁰ Ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030), ΕΕ C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

- γ. Της ανταλλαγής ορθών πρακτικών από ανταλλαγές προσωπικού, έργα και δίκτυα του Erasmus+, μεταξύ άλλων μέσω των συμμαχιών Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, της διαδικτυακής κοινότητας του eTwinning, των Ακαδημιών Εκπαιδευτικών Erasmus+, καθώς και των κέντρων επαγγελματικής αριστείας, των δράσεων Marie Skłodowska-Curie και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας.
- δ. Του προσδιορισμού, της τεκμηρίωσης και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, μεταξύ άλλων μέσω υφιστάμενων διαδικτυακών πλατφορμών²¹, και της υποστήριξης της δικτύωσης εθνικών και άλλων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην εκπαίδευση και την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση και κατάρτιση.
- ε. Της συμπερίληψης των νέων στην εφαρμογή της σύστασης, ειδικότερα μέσω του Ευρωπαϊκού Έτους Νεολαίας 2022 και του διαλόγου της ΕΕ για τη νεολαία, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι λαμβάνονται πλήρως υπόψη οι γνώμες, οι απόψεις και οι ανάγκες των νέων και των οργανώσεων νεολαίας.
- στ. Της δημιουργίας συνεργειών με τον Συνασπισμό Εκπαίδευσης για το Κλίμα και με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

²¹ Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τον συνασπισμό εκπαίδευσης για το κλίμα, την επικείμενη Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης, τη Γωνιά Μάθησης, την πλατφόρμα Science is Wonderful! Την Ευρωπαϊκή Δικτυακή Πύλη της Νεολαίας, την ηλεκτρονική πλατφόρμα για την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη (EPALE), την κοινότητα για την εκπαίδευση στις θετικές επιστήμες στην Ευρώπη Scientix, την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας, το Σύμφωνο για τις Δεξιότητες.

2. Να αναπτύξει, να μοιραστεί και να διαθέσει, για εθελοντική χρήση, πόρους, υλικά και έρευνα σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων για το GreenComp, το νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων στον τομέα της βιωσιμότητας.
3. Να στηρίξει τους εκπαιδευτές για τη διδασκαλία της πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης ανάπτυξης με τους εξής τρόπους:
 - α. Παρέχοντας πόρους και υλικό υποστήριξης για εθελοντική χρήση μέσω της Ευρωπαϊκής Πλατφόρμας Σχολικής Εκπαίδευσης, της EPALÉ και της Ευρωπαϊκής Δικτυακής Πύλης της Νεολαίας.
 - β. Αναγνωρίζοντας τις αξιοσημείωτες προσπάθειες στη διδασκαλία και τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη μέσω ενωσιακών προγραμμάτων επιβράβευσης, συμπεριλαμβανομένων του ευρωπαϊκού βραβείου καινοτόμου διδασκαλίας, του βραβείου eTwinning και των ευρωπαϊκών βραβείων επαγγελματικών δεξιοτήτων.
4. Να παρακολουθεί την ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων ή στάσεων έναντι της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, τους αποφοίτους ΕΕΚ και τους ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους, χωρίς να δημιουργούνται νέες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων ή οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση για τα κράτη μέλη, μέσω υφιστάμενων ευρωπαϊκών ερευνών, όπως της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας παρακολούθησης των αποφοίτων, για παράδειγμα με τη συμπερίληψη ερωτήσεων σχετικά με τέτοιες συμπεριφορές σε αυτές τις έρευνες.
5. Να παρακολουθεί την πρόοδο όσον αφορά την εκπαίδευση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη στο πλαίσιο των υφιστάμενων εκθέσεων για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, χωρίς να δημιουργούνται νέες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων ή οποιαδήποτε πρόσθετη επιβάρυνση για τα κράτη μέλη. Αυτό περιλαμβάνει τη στήριξη της ανάπτυξης πιθανών δεικτών ή στόχων σε επίπεδο ΕΕ για τη βιωσιμότητα, όπως ορίζονται στο ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030).

6. Να ενισχύσει τη συνεργασία με υφιστάμενους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως την ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλους φορείς των Ηνωμένων Εθνών, συμπεριλαμβανομένης της ΟΕΕ/ΗΕ, να προωθήσει μια προσέγγιση για την εκπαίδευση και κατάρτιση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη μαζί με τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής, τους επαγγελματίες και τα ενδιαφερόμενα μέρη εντός των κρατών μελών και μεταξύ αυτών, η οποία θα ενσωματώνει την ισότητα, την ένταξη και τη δικαιοσύνη, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης και τον χάρτη πορείας της ΟΥΝΕΣΚΟ για την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη με ορίζοντα το 2030.
7. Να συνεχίσει να ενισχύει την πράσινη διάσταση των προγραμμάτων Erasmus+ και «Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης», σε αμφοτέρως τις περιπτώσεις, μέσω της βιώσιμης κινητικότητας, της διαδικτυακής συνεργασίας, των πράσινων πρακτικών σε έργα και μέσω της ιδιαίτερης έμφασης στην πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη στις συνεργασίες μεταξύ ενδιαφερόμενων μερών από τους χώρους της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της νεολαίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος
